

Laukkaset

Sumuista syksyn satoa.

Laukkaset

N:O 2 / 2014, Joulukuu 2014

Laukkaset sukuseura ry:n jäsenlehti

19. vuosikerta

Osoite: Laukkasten Sukuseura ry
Risto Laukkanen
Lehtokatu 14, 40630 Jyväskylä

ISSN 1239-8993

Sisällys:

Sivu

Jouluinen mieli.....	3
Hyvää matkaa!.....	4
Laukkaset sukututkimuksen kohteena.....	5
Kerimäen Laukkasten sukututkimus.....	7
Joulunvietto entiseen aikaan.....	10
Lapsuutemme kirkot.....	12
Joulu ja sukukokous.....	13
Tiedotuksia jäsenille.....	14
Kutsu Laukkasten sukuseuran sukukokoukseen.....	15
Sukuseuran tuotteita.....	16
Joulua keskellä kesää.....	17
Joulunajan kertomus.....	19
Jouluhuiputuksia ja -salaisuuksia.....	20
Joulunalle.....	21
Joulupukki.....	22
Kinttaan Laukkasten sukukokous.....	23
Laukkasia suomen suvessa.....	24
Sukuneuvosto yhteystietoineen.....	27

Sukuseuran kotisivut osoitteessa:
www.laukkaset.org

Vastaava toimittaja: Risto Laukkanen
Toimituskunta: Ritva Laukkanen, Veikko Laukkanen, Päiviö Turtiainen, Jaana Väisänen
Taitto: Grano Oy, Mikkel
Etukannen kuva: Veikko Laukkanen
Takakannen kuva: Veikko Laukkanen

Pääkirjoitus

Jouluinen mieli

Joulu herättää meissä erilaisia tuntemuksia. Monella joulu liittyy hiljentymiseen, yhdessä oloon, perheeseen ja jonka uskonnollinen sanoma elää vahvana. Monissa perheissä joulu on vuoden suurin juhla, johon liittyy erilaisia uskonnollisia perinteitä. Perinteet kumpuavat osittain kaukaakin historiasta.

Joulu on vuosittainen joulukuun loppuun sijoittuva kirkollinen tai ei-kirkollinen juhla eri puolilla maailmaa. Kristityt viettävät joulua Jeesuksen syntymän muistoksi. Useimmissa maissa joulupukin hahmo, joululahjat ja yhdessäolo ovat keskeinen osa joulua.

Joulua edeltävä aika on kiireistä ja ajattelemme, että jouluna on aikaa hiljentyä, levätä ja nauttia. Kysyessäni työpaikallani ”mitä joulu merkitsee sinulle” sain aikaan mielenkiintoisen keskustelun. Mielestämme perinteiseen suomalaiseen jouluun liittyvät kynttilät ja joulukuusi, joulusauna, joulukirkko ja kynttilöiden vieminen haudoille sekä joululahjat. Unohtamatta tietenkään jouluruokia. Kuitenkin vastaukset olivat ”kiire, rahanmeno, pakolliset vierailut, liian suuret odotukset ja liiallinen herkuttelu”. Useat niin kutsutut perinteiset tavat ovat muokkaantuneet pysyviksi tavoiksi. Valot ikkunoissa ja pihalla sekä kynttilät kuuluvat pimeään ajan piristämiseen ja tunnelman luojiksi, lahjojen merkitys ei ole enää niin tärkeä ja niitä saatetaan hankkia ympäri vuoden varastoon. Monikulttuuristuminen ja terveelliset

elämäntavat ovat tuoneet uusia ruokailutottumuksia, eikä joulukinkku näytele enää suurta osaa joulupöydässämme.

Yhä lisääntyvä kaupallisuus, ydinperhe-ajatuksen katoaminen ja kansainvälistyminen on haastanut meidät miettimään joululle vaihtoehtoisia muotoja. Jotkut meistä valitsevat tietoisesti yksinolon, matkan ulkomaille tai jouluaaton vapaaehtoisena ”ihmisenä” kirjastossa kohtaamassa yksinäisiä ihmisiä. Lahjoina annetaan aikaa, aineettomia lahjoja, josta esimerkkinä lahjoitus, jonka avulla voidaan ostaa koulukirjoja kehitysmaassa asuvalle lapselle tai ikkunoiden pesu isovanhemmille.

Mutta unohtamatta tärkeintä –annetaan aikaa itsellemme hiljentyä ja nauttia siitä, mikä on meille tärkeintä.

Lämmintä joulumieltä teille jokaiselle
Pia Perkiön runoa lainaten.

*Lahja voi olla laulu
tai itse tehty taulu
tai auttamista
tai halaamista
tai hyvän sanan sanomista.
Siinä ei kulu kieli
ja tulee hyvä mieli.*

Taina Saarenpää

HYVÄÄ MATKAA!

Näin toivotimme hyvää matkaa sukuneuvoston jäsenenä Reijo ”Relle” Laukkaselle syyskuisena lauantaina Jyväskylässä, jossa kokoustimme. Reijo joutui lähtemään hieman ennen kokouksen loppua junaan. Emme voineet aavistaa, miksi tuo toivotuksemme muuttui jo seuraavalla viikolla. Reijo kutsuttiin pois keskuudestamme yllättäen. Hän kuului Kiuveden Kinttaan (Kinnasahon) sukuhaaraan toimien ahkerasti sukuhaaran kokoontumisten puuhamiehenä. Niin kuluneena kesänäkin. Juuri edellä mainitussa kokouksessa hän mainitsi, että heidänkin sukuhaaransa oli koontunut kesällä.

Reijo oli valittu sukuneuvostoon v. 2000 Savonlinnan sukukokouksessa ja hän toimi siinä kuolemaansa asti. Erityisalueina hänellä oli sukukokoukset ja sukututkimus sekä viime vuosina myös suvun tunnusten myynti.

Reijo oli rakentaja. Hän oli valmistunut rakennusmestariksi Lahden tekn.oppilaitoksesta 1971. Hän kertoi aikoinaan, että hänellä rakentaminen oli ”sukurasite”, sillä isä oli ollut mittakirvesmies sekä isoisä ja isän veljet olivat rakennusmiehiä. Hän työskenteli 16 vuotta YIT:llä ja myöhemmin Hakassa ja Skanskassa. Työ vei hänet myös ulkomaille matkatyöhön. Venäjällä hän toimi Marina Gorkassa sotilaskyläprojektissa ja Moskovassa rakentamassa pankkeja sekä myös Liettuassa tupakkatehdasta. Ulkomailla kului viisi vuotta.

Reijo kertoo Margit Laukkasen haastattelussa Laukkaset- lehdessä 1/2003, että ulkomaan

Reijo Laukkanen (1947-2014)

työt vaativat paljon nimenomaan perheeltä. Ensimmäisen työjakson pituus oli kolme kuukautta yhteen menoon. Onneksi Reijo sai kuitenkin perheensä käymään luonaan. Ulla-vaimo sai olla jopa kesälomansa Reijon luona.

Reijosta jäi muistiimme vaatimaton, sukujuuristaan kiinnostunut ja ystävällinen mies.

Sukuneuvosto ottaa osaa Ullan, perheen ja suvun suruun ja toivottaa Rellelle: ”Hyvää matkaa ja kiitos!”.

Päiviö Turtiainen

LAUKKASET sukututkimuksen kohteena

Viime vuosina omien sukujuurien selvittäminen on lisääntynyt. Tätä tukevat mm. tv:ssä esitettävät ohjelmat, jossa etsitään kadonnutta sukulaista ja selvitetään ”kuka oikein olet”. Nyky-yhteiskunnassa suvun merkitys on muuttunut – työ ja opiskelu vievät meitä ympäri Suomea ja maailmaa ja entisaikojen ”kaikki tuntevat kaikki” - malli ei enää toteudu. Jossain vaiheessa lähes jokainen meistä miettii, mistä olen ihan oikeasti lähtöisin.

Laukkasten sukuseuran perustana on sukunimi. Sukuseuraan kuuluu kymmeniä eri esi-isistä polveutuvia Laukkas-sukuja. Sukunimien ja sukujen tutkija Jarmo Paikkala on esittänyt, että sukunimi Laukkanen juontaisi juurensa vanhasta etunimestä Laukka, joka on Laurin aikaisempi, nyt jo käyttämättömäksi jäänyt etunimen muoto. Laukka taas olisi syntynyt sanasta Laurentius, joka on alun perin ollut latinaa ja on tarkoittanut laakerinlehdillä seppelöityä. Pyhä Laurentius on ollut muun muassa miilun- ja kaskenpolttajien suojeluspyhimys.

Paikkalan mukaan Laukkasten suvun voi olettaa syntyneen keskiajalla 1200-luvun jälkipuoliskolla Laatokan ja Saimaan välisellä alueella ja levinneen vesistöjä pitkin ensin Sääminkiin, jota voidaan pitää sukumme savolaisena kantakotina, ja sieltä ympäri Suomen. Erityisen runsaasti Laukkasia on syytä muistaa Pielavedellä. Siellä asui ennen viime sotia Laukkasia miesmääräisesti enemmän kuin

missään muussa Suomen pitäjässä. Pielaveden Laukkalan kylässä Laukkasia on esiintynyt jo 1500-luvun puolivälistä lähtien. (tieto www.laukkaset.org sivuilta)

Sukututkimus

Yksi sukuseuran tehtävistä on koota ja arkioida sukua ja sen vaiheita. Tähän tarvitaan kaikkien Laukkasten ja etenkin sukuseuran jäsenten apua. Tutkimus on mielenkiintoista ja mukaansa tempaavaa, mutta aikaa vievä harrastus.

Sukututkimusta eli genealogiaa ei ole salattiedettä, vaan sitä voi harjoittaa kuka tahansa. Sukututkimuksen avulla selvitetään sukulaisuussuhteita ja sukuun kuuluneiden henkilöiden historiaa. Sukututkimuksia tehdään kirkonkirjoja ja muita virallisia asiakirjoja ja aineistoja tutkimalla, mutta on syytä muistaa, että esim. suullinen perimätieto, kirjeet, kortit ja päiväkirjat tukevat tutkimusta.

Kirkonkirjoihin voi käydä tutustumassa paikakuntien kirkkoherranvirastoissa. Helsingin kirkonkirjoihin tutustutaan keskusrekisterissä. Vanhempia kirkonkirjoja voi tutkia maakunta- ja kansallisarkistossa. Sekä kirkkoherranvirastojen kirkonkirjojen että maakunta- ja kansallisarkiston aineistojen hyödyntäminen on ilmaista ja kansalaisilla on niihin vapaa pääsy.

Sukututkimusseura sekä aikuis-, kansalais- ja työväenopistot järjestävät kursseja, joissa käydään läpi mm. niitä perusasioita, joita sukututkijan on välttämätöntä tietää. Näitä ovat esimerkiksi elossa olevien henkilötietojen käsittely ja lainsäädännön asettamat rajoitukset. Tukea tutkimustyöhön löytyy myös netistä ja erilaisista opaskirjoista.

Googlettamalla sanan ”sukututkimus” saat linkkejä, joiden avulla pääset tutustumaan aiheeseen. Esimerkkeinä <http://www.sukututkimus.com> ja <http://www.sukututkimus.fi>.

Sukuneuvostomme järjestää aloitteleville sukututkijoille viikonloppukurssin, mikäli innokkaita osallistujia on tarpeeksi. Aiheeseen palataan myös seuraavassa sukukokouksessamme 27.6.2015, joka järjestetään Seurakuntaopistolla, Järvenpäässä.

Mikäli olet innostunut aiheesta, ota yhteys Taina Saarenpähän, taina.saarenpaa@live.fi

Taina Saarenpää.

KERIMÄEN LAUKKASTEN SUKUTUTKIMUKSENI

Isäni äiti oli Anna Kristiina Laukkanen s. 05.01.1871 Kerimäen Pitkälässä n:o 2. k. 15.09.1931 Inarissa. Hän kuoli 10 vuotta ennen kuin minä synnyin.

Isäni Paavali Johannes ”Hannes” s. 11.02.1910 Nurmeksessa. k. 10.03.1955 Pulusalassa. Isä kuoli, kun minä olin vasta 13-vuotias. Silloin ei vielä osannut olla kiinnostunut suvustaan, eikä isä siitä muistini mukaan koskaan kertonutkaan. Ainoa asia, jonka muistan isän elinajalta hänen äitinsä suvun puolelta on, että kävimme yhtenä kesänä lomareissulla hänen serkkunsa Anni Vaittisen luona Sämingissä. Se oli kesä 1952.

Mistä sukututkimukseni alkoi?

Isälläni oli yksi veli. 1980-luvun alkupuolella katselin hänen kanssaan vanhoja valokuvia. Setäni näytti kuvaa, jossa istui huivipäinen nainen ja hänen vieressään seisoivat kaksi lasta. Setäni kertoi tietävänsä aivan varmasti, että tässä on hänen mummonsä äidin puolelta, mutta nimestä hänellä ei ollut mitään tietoa. Se oli minusta ihme. Minun toinen mummoni asui meillä ja oli minulle hyvin läheinen. Toinen mummo, tämä Laukkanen, oli siis kuollut jo ennen kuin synnyin, mutta tiesin toki hänen nimensä. Ajattelin, että tästä isäni nimettömästä mummosta pitää ottaa selvää. Siitä alkoi sukututkimukseni. Vuosi lienee ollut 1980.

Heti oli vastassa hankaluuksia.

Ensin selvitin, että isäni äiti, minun mummoni oli syntynyt Kerimäellä 5.1.1871. Kirjoitin Kerimäen kirkkoherranvirastoon ja pyysin hänen vanhempiensa tietoja. Vastaus oli, että heidän syntyneistään ei löydy Anna Kristiina Laukkasta edes lähivuosilta. Ulkopaikkakuntalaisista Kerimäellä syntyneistä kuului aletun

pitää kirjaa vastaa mummoni syntymävuotta seuraavana vuonna. Olin aivan alussa tutkimukseni kanssa ja uskoin tietysti saamaani informaatiota osaamatta mitenkään epäillä sen paikkansapitävyyttä. Myöhemmin olen kokenut useitakin kertoja, ettei kirkkoherranvirastojen toimihenkilöiden ammattitaito välttämättä ole kovin hyvä, jos pitää etsiä tietoa vaikka niinkin läheltä kuin 1800-luvun lopulta.

Mummoni muutti Kerimäeltä Viipuriin ja Viipurin kaupunkiseurakunnan kirjat paloivat sodan aikana. Sieltä en häntä enää tavoittanut, mutta kun hän muutti Viipurista Nurmekseen, oli syntymäpaikka edelleen kirjattu Kerimäeksi.

Setäni oli vielä elossa. Valitin hänelle, etten nyt millään saa tietoa hänen äitinsä oikeasta syntymäkotikunnasta, kun häntä ei Kerimäeltä löydy. Setäni muisti, että hänen äidillään oli ollut nuorempi sisko Vilhelmiina ja setäni muisti tämän osoitteen jostakin 1920-luvulta. Niinpä kirjoitin Sääminkiin ja kyselin Vilhelmiinaa, joka ilmeisesti 1920-luvulla on asunut siinä ja siinä osoitteessa. Sääminki kertoi Vilhelmiinan syntymäajan ja että hän on syntynyt 30.10.1879 Kerimäen Pitkälässä n:o 2. Taas käännyin Kerimäen puoleen ja kyselin Vilhelmiinan vanhempia ja sisaruksia. Nyt Kerimäki löysi heidät. Minulta oli tuhraantunut aikaa muutamia vuosia. Syynä verkkaisuuteen oli paitsi tämä syntymäpaikkaongelma, toki myös se, että olin kokopäivätyössä ja lapsetkin olivat vielä aika nuoria. Ja oli minulla joku muukin harrastus.

Pienin askelin eteenpäin

Kun asun Vihdissä, josta Helsinkiin on matkaa vain noin 50 km, kävin ajan salliessa joskus

Kansallisarkistossa tai alkuun se oli nimeltään Valtionarkisto (vuoteen 1994). Tutustuin arkistointisysteemiin. 1980-luvun alussa olivat vielä luettavissa ne kuuluisat ”mustat kirjat”, mustat vahakantiset vihot, joihin oli käsin kopiaitu syntyneitä, kuolleita ja vihittyjä. Ne edelsivät Hiskiä. Kävin myös kansalaisopiston sukututkimuskurssin saadakseni pohjaa ja pontta tutkimuksen tekoon. Takkuamista alku oli, mutta pienten tulosten myötä into kasvoi. Ostin Akateemisesta Kirjakaupasta esipolvi- taulu-lomakkeita ja yritin täyttää niitä. Kaikki oli manuaalista tallennusta.

ATK avuksi vuonna 1994

Tietojen määrä oli alkanut kasvaa ja huomasin vuonna 1994, että markkinoilla on joitakin atk-ohjelmia sukututkijoille. Ainoa silloin markkinoilla ollut windows -pohjainen ohjelmisto oli Genus. Niinpä hankin sen ja syötin sille silloisen vaatimattoman joukkoni, joka oli kai noin 200 henkeä. Genus piti loistavasti hanskassa suhteet, kuka oli kenenkin lapsi tai sisarus jne. Saatoin hylätä manuaalit esipolvi taulut. Ne sai näppärästi Genukselta ja muitakin tulosteita.

Lomilla kirkkoherranvirastoihin

Aloin suunnitella lomamatkoja kotimaassa sen mukaan, mihin kirkkoherranvirastoihin haluaisin suunnata. Nykyinen henkilö tietojen suojaaminen muuttuneen lainsäädännön myötä on vasta noin vuodelta 2007 tai 2008. Siihen asti kirkkoherranvirastot ottivat sukututkijoita vastaan yleensä ystävällisesti, jos suinkin lukulaitteet ja tilat sen sallivat. Laukkasia olen tutkinut Kerimäen kirkkoherranvirastossa 2 tai 3 kesänä, Savonlinna-Säämingin kirkkoherranvirastossa samoin 2-3 kesänä ja mummoani myös Nurmeksessa ja Inarissa. Nurmeksessa tosin oli pääpaino ukkini suvussa, joka ainakin 1700-luvun alusta on asunut Nurmeksessa. Kirkkoherranvirastoista ovat tulleet tutuksi paitsi äsken mainitut, niin myöskin Sotkamo, Kajaani, Helsinki, Espoo, Sipoo, Siuntio, Degerby, Lohja, Karjalohja, Nummi, Pusula, Sammatti ja Vihti ainakin.

Varoituksen sana kesken kaiken

Tässä välissä voisin todeta, että jos joku on

vasta alkamassa tutkimustyötään, älkää tehkö sitä virhettä, jonka minä olen tehnyt. Olen ottanut tutkittavaksi liian monta sukuhaaraa. Isäni puolelta olen tutkinut varsinaisesti kahta sukuhaaraa, mutta lisäksi raapaissut paria muuta. Äidin puolelta olen tutkinut kolmea sukua. Lisäksi olen tutkinut mieheni sukuja sekä hänen isänsä että äitinsä puolelta. Minä olen kokenut, että tämä hajottaa voimia, vaikka kuinka mielenkiintoista olisikin.

Erityisiä ilon aiheita

Olen tutustunut moniin elossa oleviin sukulaisiin, joita en aikaisemmin tiennyt olevan olemassakaan. Erityisen iloinen olen isäni viimeisestä elossa olevasta serkusta. Hän on Laukkasia ja asuu Savonlinnassa. Ikää hänellä on nyt 92 vuotta. Moniin pikkuserkkuihini ja kolmansiin serkkuihin tai vieläkin kaukaisempiin, kuten viidensiin serkkuihin olen saanut tutustua. Se on aivan ihmeellistä ja ihanaa!

Suvun vanhat valokuvat

Olen myös pyrkinyt viime vuosina keräämään suvun vanhoja valokuvia. Kuvat tekevät mielestäni eläväksi henkilöt ja niistä välittyy ajan kuva. Koko sukututkimus alkoi kohdallani vanhasta valokuvasta, jonka arvoitus selvisi. Ajan kanssa löytyi isäni mummon nimi ja tieto siitä keitä olivat lapset hänen kanssaan. Olen kuljettanut skanneriani useilla reissuilla, jotta kuvia ei ole tarvinnut postitella.

Nykyiset digitoidut arkistotiedot

Mustien kirjojen jälkeen tuli HISKI, joka vieläkin on näppärä hakemisto, vaikka sen perusteella ei varsinaista tutkimusta ole syytä tehdä. Arkistolaitos ja Suomen Sukuhistoriallinen Yhdistys ovat digitoineet jo valtavat määrät niin kirkonkirjoja kuin muutakin aineistoa. Kotikoneen äärellä voi nykyään tehdä paljon. Kirkonkirjojen lisäksi tekee mieli mainita sanomalehtiarkisto ja kyllä googleltaikin voi kysyä kaikenlaista. Mormoonien tietokanta saattaa sekin antaa joitakin vihjeitä tarkempaan tutkimukseen. Jopa FaceBook saattaa auttaa löytämään jonkun sukulaisen.

Hautausmaat

Hautausmailla on mukava joskus vaeltaa. Ne ovat rauhallisia ja kauniita paikkoja. Jos

jollakin paikkakunnalla on paljon omaa sukua, sieltä saattaa löytää lisätietoja. Yhtä tai kahta henkilöä harvoin kannattaa lähteä umpimähkään etsimään, mutta kirkkoherranvirastot kertoivat ainakin aikaisemmin haudan osoitteen tarkasti, jos kysyi yksilöiden jotakuta henkilöä.

Lopuksi

Tässä vähän siitä, miten minun tutkimustyöni on sujunut. Aikaa on mennyt, mutta tulokset ovat palkinneet ajan ja vaivan.

Leena Helenius Punkaharjun Vaahersalossa
28.6.2014

kuva: Laukkanen Maria

Joulunvietto entiseen aikaan

Haluaisin kertoa joulun viettotavoista entiseen aikaan. Eihän 70 - 80 vuotiaatkaan kovin kauaksi menneisyyteen pääse, ei niinkään pitkälle kuin Juhani Aho kertomuksessaan ” Siihen aikaan, kun isä lampun osti.” Kuitenkin nuorempi polvi ja lapset elävät nyt valojen puolesta toisenlaista aikaa, kuin mitä se oli 70-80 vuotta sitten. Ennen oli jokaisen tuvan uunin reunuksella pärepihti ja sen kohdalla lumivasu. Pihdissä poltettava päre, joita luonnollisesti oli vähänväliä pantava uusia, koska entinen pian paloi loppuun. Hiiltyneet pätkät ja kipinät putoilivat lumivasuun. Semmoisen valon ympärillä tehtiin aamuin ja illoin niin sanottuja puhdetöitä. Eiköhän liene joskus virttäkin viritetty tahi muu opittu laulu ilmoille laulettu.

Koululaisethan eivät tarvinneet hikoilla tehtäviensä kanssa salo- ja maaseudulla, koska meillä ei niihin aikoihin ollut vielä kansakouluja. Nyt vasta ensimmäiset kansakoulu viettävät 60 – 70 vuotispäiviänsä. Kiertokou-

luja oli, mutta miten lienee ollut niidenkin valaisun laita? Minä muistan, kun lapsena kävin täällä mummolassa, niin mummo laittoi suuren päresoihdun ja meni sen kanssa navettaan, aittaan ja minne vaan. Seurasin jo lapsena, että eiköhän kohta ole huoneet tullessa, mutta ei. Vielä niistä osa seisoo nytkin paikoillaan. Huolekkuutta tulen käsittelyssä tarvittiin. - Mutta nythän olen mennytkin pois joulun viettoasioista. Tämöinen oli kuitenkin tausta jouluvalojenkin suhteen.

Kaikkina aikoina on kristikansan keskuudessa joulu ollut suuri juhla. Niinpä Kantelettaressakin vanhan ajan ihmiset sanoivat: ” Tule meille Tuomaskulta, tuopa joulu tullessasi! ” Vielä he sanoivat: ” Joulu juhlista jaloin, pappi paras vierahista”. Kirkkaitten valojen ja kaiken mukavuuden kaipaus saattoi heillä olla povessaan, mutta joulun kaipaus ja sen suuri merkitys oli sittenkin kaiken yläpuolella. Metsäiset korpipolut, pimeys, ehkä metsän pedotkin ja puutteellinen talouselämä vaikeutti heidän jokapäiväisiä ponnistelujaan. Siitä huolimatta varsinkin karjalainen kansa jaksoi tyytyväisenä raataa korpien keskellä kivikkoisia peltojaan. Sinnekin raadannan, epämukavuuden ja puutteen keskelle kaikui enkelten ilosanoma, joulun viesti: Teille on syntynyt Vapahtaja. Vaikka heillä ei ollut kouluja, joissa olisi teroitettu lasten mieliin tahtuman suurta merkitystä, niin ehkä siellä

kaukana, vaikeitten matkojen takana kirkon penkissä kuunneltiin tarkkaan tuota sanomaa ja vietiin jouluterveiset kotiinkin ja opelettiin siellä yhtenä jouluvirsi: Enkeli taivaan ja muutakin. Kotona syntyi Jeesus-lapseen rakkaus ja joulun kaipaus.

Joulujuhlaa valmisteltiin jokaisessa kodissa, pienessä ja suuressa huolellisesti. Kynntilät valettiin kotona kenellä vaan lienee ollut eläinten rasvaa josta valaa. Niitä ripustettiin kuuseen ja pirtin pitkälle pöydällekin. Kuusi, tuo aina vihreä, tuotiin muistuttamaan Jumalan armosta, joka myös on aina sama ja muuttumaton. Kaikilla ei ollut kuusta. Siksi joulurunoilija sanoo:

”Köyhän lapsen joulukuusi huokaa kankahalla. Kotona ei sitä nähdä köyhän orren alla”.

Tähdet saa se kynntilöiksi, lunta namusiksi.

-Niin, sekä miehet että naiset puuhailivat joulujuhlan valmistelussa. Naiset laitoivat kaljaa oikein sitä varten varattuihin tynnyreihin. He valoivat eläinten suolista kotitekoisia makkaroita. Näitä valmisteluja tehtiin enemmän. Aatto- ja aaton aattopäivinä puhdistettiin huoneet huolellisesti ja leivottiin kenellä lienee ollut mitä leipomista, tokihan jokaisella oli jotakin. Miehet lämmittivät aattopäivänä saunan. Tekivät he kaikkea muutakin naisten auttamiseksi, sillä nythän on alkamassa hyvän tahdon juhla. Iltatyöt oli

tehty, kylvyt kylvetty ja nyt pukeuduttiin juhlavaatteihin. Alkoi joulujuhla. Koko väki koontui pöydän ympärille tahi kuusen juurelle. Perheen isä tahi muu sopiva henkilö luki päivän evankeliumin, veisattiin jouluvirsiä, mitä lie osattu. Lapset, vieläpä suuretkin ihmiset leikkivät kuusen ympärillä. Näin kului aattoilta. Lahjojahan ei ollut alkuaikoina ollenkaan. – Eikö lienekin parasta, että nyt jokainen jo pääsee nykyajan joulun viettoon kaikkine mukavuuksineen. Siihen kuuluu nämä pikkujoulu, oikea joulu, kirkkomatkat, valoa tulvimalla, ylellisyyttä, lahjoja, kirkkomatkoja ja paljon, paljon muuta.

Vielä kuitenkin sanon, että entiset eläinten hoitajat muistivat jouluaattona eläimiänsäkin. Emäntä otti leipää ja veitsen mukaansa ja meni navettaan. Siellä hän leikkasi palasen jokaiselle lehmälle, taputteli kutakin, antoi palasen ja sanoi: ”joulu, joulu lehmäsein.” Muutkin elukat saivat osansa. Isäntä vei kauruja hevosilleen ja silitteli niitä. Pojat saivat viedä seipään päähän ulos ohra- tai kauralyhteen lintujen jouluperheiksi.

Kirjoittaja

Liisa Kortelainen e Laukkanen, 1882-1966
Tarina on kirjoitettu 1930-1940-luvulla, sen luovutti rovasti Tapio Turunen, jonka äidinkieli Liisa Kortelainen oli.

Tekstin on alkuperäisen käsikirjoituksen mukaisesti jäljentänyt Ritva Laukkanen

LAPSUUTEMME KIRKOT

Maalaus pienestä kirkosta, joka on nyt noin 270 vuotta, kun istun huoneessani kirja kädessäni, luon silmäyksen maalauksiin, jotka riippuvat seinällämme. Siellä se on.

Se on syntymäpaikkani kirkko, niin minulle on kerrottu. Poikani ja hänen vaimonsa tekivät matkan Suomeen ja pysähtyivät tälle kirkolle ja menivät sisälle sitä tutkimaan. He olivat yllättyneitä nähdessään sen näyttävän niin suurelta. Myöskin että rakennus seisoi niin suorana. Niinpä miniäni teki taidokkaan maalauksen siitä, mikä miellyttävä muisto minusta saada se – sanoin ei yksinkertaisesti voi seittää.

Vaikka en tiedä, jos koskaan olen mennyt kirkon sisälle, mutta vanhempani ovat olleet siellä jumalanpalveluksissa. Siitä en voi olla aivan väärässä. Tämä oli kauan ennen kun tulin tähän kuuluisaan maahan. Mutta pian me jätimme vanhan kotimaamme ja Amerikkaan tulimme. Niinpä jätimme vanhan kirkon taaksemme. Ehkä emme näe sitä koskaan. Niinpä tämä maalaus on pysyvä muisto tuosta kirkosta kaukana. Mutta tunnen, että olen joskus ollut tuossa kirkossa jossakin rukouskokouksessa. Mutta koska olin lapsi en voi tietää milloin.

Toisella seinällä on miniäni toinen maalaus, kirkosta myös kaukana. Kirkosta jonne aina lasteni isä meni pyhäkouluun ja jumalanpalveluksiin vanhempiensa kanssa. Se näyttää

Kaukolan vanhan kirkon tuhoosi mielisairaana sytyttämästä tulipalojuhannusaattona 1932, jotta ihmiset saisivat töitä.

olevan pienellä kukkulalla, jonka alapuolella on virta ja silta, joka ylittää sen, ihmisille tulla ja mennä. Mutta kirkko on kukkulalla melkein piilossa, pensaiden ja puiden keskellä, ikään kuin suojaamassa tätä kirkkoa kaikilta myrskyiltä ja kylmän talven tuuilta. Kirkossa on myöskin hyvin korkea torni, joka näyttää tavoittelevan taivaita. Mikä suuri vanha kirkko sen täytyy olla? Mahtavine ja ylpeine torneineen.

Kirkko saa toivomaan, että se olisi paljon, paljon lähempänä. Nämä maalaukset ovat arvokkaita meille, koska ne ovat muistoja menneisyydestä. Koska siitä on pitkä aika kun olemme olleet siellä viimeksi ja tutkiessa näitä maalauksia huolellisesti, jotka ovat suuren taiteilijan töitä, jotenkin ne antavat tunteen, että nämä kirkot ovat lähellä ja rakkaita. Ja suljettuna sydämeen, vaikka tiedämme että ne ovat satojen mailien päässä. Jos etäisyys mitataan maileina, mikä voisi olla mukavampaa muistoa, kuin saada arvokkaita maalauksia lapsuutemme kirkoista.

Hilma Laukkanen (os. Kekke)
s. Lappeenranta (Lappee) 1901,
k. Modesto, Kalifornia USA 1991
Puoliso Toivo Laukkanen,
s Kaukolassa

Kirjoituksen jäljentänyt alkuperäisestä tekstistä Jaana Väisänen

Lappeenrannan Lappeen Marian kirkko on vihitty käyttöön kesäkuussa 1794. Se on rakenteeltaan harvinainen kaksinkertainen kahtamoinen. Kirkkoon kohdistui tuhopolttoyritys tammikuussa 2008.

JOULU JA SUKUKOKOUS

Lokakuu on jo pitkällä, pimenee illat, alkaa pakastaa, käy liukkaiksi sillat.

Tekee mieli pirttiin ja kynttilät sytyttää, eikä muutenkaan ilman valoa nää.

On se niin kumma, kun ensi pakkaset hohti, kulkee mielessään heti jo joulua kohti.

Kohta jouluiset pihavalot on saatava kuntoon, ja muut valmistelut palaavat mieleen ja tuntuun.

Pian kortit ulkomaille ja sitten kotimaahan, saahan ostetuksi kauniit kortit ja postiin saahan.

Moni osoite on listasta vedettävä yli, on vuoden aikana vierailut kuoleman syli.

Valmistelut ne virittää joulun tunnelmaan, ja pian muistot takavuosilta mieleeni saan.

Piparkakut voi paistaa jo hyvissä ajoin, myöhemmin laatikot, jatkuu leivonta torttupajoin.

Sitten seuraa täytekakut, kalat ja lihat, linnunlyhteet ja muut koristeet, ovet ja pihat.

Kun Turusta joulurauha kansalle kaikkia, perinteiset virret ja laulut ilmoissa raikaa.

Nyky maailman lapset ovat paljon ulkomailta, mutta eivät silti ole jouluperinteitä vailla.

Toivo on päästä Suomeen vaikka pyhien ajaksi, uusi vuosi tai loppiainen tulee takarajaksi.

Varsinkin jos on vielä elossa äiti ja isä on se melkoinen joulun tunnelman lisä.

Mutta jos hautakivessä heidän nimensä lukee, yhdessä haudalle mennään, kynttilät kukat sitä pukee.

Siinä vietetään suvun kaipaava, hiljainen hetki, heidän matkansa päättynyt, meillä jatkuu retki.

Jouluevankeliumi, ruoat, sauna ja joululaulut, lahjat, ohjelmat, tuoksut, kalenterit ja taulut.

Joulu hiljentää, vetää lapsuuteen, sukuun, riisutaan arki ja pukeudutaan juhlapukuun.

Joulu on kuin sukukokous lähimmän haaran, tullaan yhteen unohtaen kelin ja vaaran.

On jouluna käsinkosketeltava tunnelma päällä, jos voisin välittää sen olemaan siellä ja täällä.

Hyvän joulun toivotuksin Sirpa Herve (os. Laukkanen)

Tiedotuksia jäsenille:

JÄSENYSEDUT

Sukuseuraan liittyvät uudet jäsenet saavat halutessaan suppean esipolvi-taulun sukuhaaras-taan, kun ensimmäinen jäsenmaksu on maksettu sukuseuran tilille. Esipolvi-taulua varten tar-vitaan riittävät tiedot vanhimmasta tiedossa olevasta esi-isästä eli nimi ja syntymäaika ja/tai - paikka niin tarkasti kuin mahdollista.

SUKUNEUVOSTON KOKOUKSET

Sukuneuvoston 72. kokous pidettiin 6.9.2014 Jyväskylässä Vanhassa Asemaravintolassa. Sukuseuran jäsenmääräksi todettiin 805. Edelleen on yllättävän paljon heitä, jotka eivät ole maksaneet vuosittaista jäsenmaksuaan eivätkä ilmoittelleet jäsenyydestä luopumisesta. Päätettiin, että lehteä ei postiteta jäsenmaksunsa maksamatta jättäneille.

Pielaveden sukuhaaran sukukirjan työstämistä edistetään sinnikkäästi. Aineisto on vielä vaatimatonta. Neuvoston jäsen Oskari Laukkanen on ottanut tähän mennessä kerätyn aineis-ton haltuunsa ja työstää sitä hiljalleen. Oskarille voi lähettää lisää aineistoa.

Vuoden 2015 sukukokousta on valmistellut työryhmä Taina Saarenpää (pj), Ansa Haapa-lainen, Anne-Marita Laukkanen ja Jarmo Laukkanen. Ensimmäinen kutsu sukukokoukseen ja -juhlaan löytyy tästä lehdestä. Kokouksen teemana on Laukkasten juhlaperinne. Lapset huomioidaan kokoontumisessa, mm ohjattua toimintaa järjestetään. Ilmoittautuminen tapaamiseen tehdään huhtikuun loppuun mennessä.

Suvun tunnukset

Uudeksi tunnusvastaavaksi nimettiin Pekka Väisänen Reijo Laukkasen pyydettyä vapautusta tehtävästä, kts myyntituotesivu

Sukututkimusta pyritään tehostamaan.

Laukkasten kotisivut päätettiin pitää ennallaan. Sivut pyritään päivittämään ja korjaamaan tarpeen mukaan. Osoite: www.laukkaset.org

Sukuhaarojen kokouksista kerrotaan Laukkaset -lehdessä. Lähettäkää kuvia ja kirjoituksia kokoontumisista.

Seuraavien sukulehtien teemat vahvistettiin:

Syksy 2014: Jouluihin ja sukukokous

Kevät 2015: Sukukokous 2015 ja Laukkasten harrastukset 2000- luvula.

Sukuneuvoston seuraava kokous on 14.2.2015 Järvenpäässä.

OIKAISUT/KORJAUKSET

Laukkaset- lehden numero 1/2014

S 12 Laukkojen suku, korjaus Hermannin Laukan elinvuodet 1885-1965 (kuvateksti)

S. 29 Tarkennus Juvan Laukkasten kantatilasta kertovaan juttuun:

Tilan nykyinen päärakennus on rakennettu 1860-luvulla (ei siis vuonna 1950) ja peruskorjattu mm v 1934.

Laukkasten Sukuseura KUTSU SUKUKOUKSEEN

Laukkasten Sukuseura ry:n sukuneuvostolla on ilo kutsua Sinut perheinesi yhdistyksen sääntöjen (9§) edellyttämään varsinaiseen sukukokoukseen, joka pidetään lauantaina 27.6.2015 Seurakuntaopistolla Järvenpäässä.

Tarkempi aikataulu ja lisätietoja kevään lehdessä.

Virallisen, sääntömääräisen kokouksen lisäksi vietämme samalla yhteistä juhlaa, jonka ohjelmaan kuuluu lounas, erilaisia esityksiä ja musiikkia.

Sukuneuvosto valmistelee perinteiseen tapaan näyttelyyn, jossa tällä kertaa paneudutaan Laukkasten juhlaperinteisiin. Kokoamme näyttelyyn muun muassa esineitä ja valokuvia liittyen kastejuhlaan, ristiäisiin, ylioppilaaksi tai ammattiin valmistumiseen, häihin, merkkipäiviin ja kuolemaan. Mikäli Sinulla on kiinnostusta osallistua näyttelyyn rakentamiseen tai sinulla on esimerkiksi tarina, jonka haluat kertoa Laukkasille, ota yhteys sukuseuramme puheenjohtajaan tai sukukokouksen valmisteluryhmäämme, yhteystiedot ohessa.

Sukukokouksemme on yksipäiväinen, mutta Seurakuntaopistolla on mahdollisuus yöpyä perjantai-illasta sunnuntaihin. Toivomme, että mahdollisimman moni sukumme jäsenistä matkaa kesäkuussa Seurakuntaopistol-le, joka sijaitsee kansallisesti historiallisessa ympäristössä runsaan puolen tunnin matkan päässä Helsingin keskustasta.

Lämpimästi tervetuloa!

Laukkasten Sukuseura ry:n sukuneuvosto
Risto Laukkanen
sukuneuvoston puheenjohtaja

Sukukokouksen valmisteluryhmä:
Taina Saarenpää, puheenjohtaja, taina.saarenpaa@netti.fi
Ansa Haapalainen, ansa.haapalainen@gmail.com
Anne-Marita Laukkanen, Annemaritalaukkanen@gmail.com
Jarmo Laukkanen, jarmo.laukkanen@pp.inet.fi

Sukuseuran tuotteita saatavissa

SEINÄ-
VAAKUNA
14 x 21 cm
25€

Tuliaiseksi
ja
merkkipäivä-
lahjaksi
PÖYTÄLIPPU
30€

ISÄNNÄNVIIRI
Kahta pituutta
3 tai 4 m
60€

RINTAMERKKI
(pinssi)
5€

KOLMIOLIPPU
10€

160 sivuinen
KEITTIKIRJA
30€

MUISTIKIRJA
70 x 110 mm
2⁵⁰

KAUPPAKASSI **3⁵⁰**

TEE TILAUS:

Hintoihin lisätään
pakkaus- ja postituskulut.

**Soita Pekka Väisänen
puh. 044 3073 468**

tai s-postilla: jaana-annikki@hotmail.fi

Joulua keskellä kesää

Ilmetty pukki, mutta kesäparrassa!

Toimiessani vielä sukuneuvostossa olimme mieheni Aimon kanssa jo useana vuonna pohtineet pienen, ylimääräisen Laukkaset-lehden joulunumeron rustaamista joulutervehdyksekseksi sukuseuran jäsenille. Vuonna 2008 päätimme sukuseuran 20-vuotisen toiminnan kunniaksi toteuttaa aikomuksemme.

Aikakysymys

Mutta milloin joululehden tekoon löytyisi aikaa? Kevätlehti 2008 oli tehty, syyslehden parhain toimitusaika osuisi syyskuuhun ja sen postitus lokakuuhun, sen jälkeen alkaisivat syksyiset työkiireeni ja vähitellen joulukiireetkin, myös painotalossa, joten myöhäissyksyllä ylimääräisen lehden valmiiksi saaminen ei taitaisi niin vain onnistua. Ai-noaksi vaihtoehdoksi jäi toimittaa ja painattaa joululehti valmiiksi jo ennen syyslehtityöhön ryhtymistä, siis lomallani keskikesällä.

Yhteistyön voimalla

Allakkamerkintöjeni mukaan toimitimme aineistoa eli työstimme joululehden juttuja naistenviikolla ainakin 19. ja 20.7. 2008. Sitä ennen olimme pyytäneet sukulehtemme vakiopalstojen kirjoittajilta joulutarinoita. Henkilökohtaisten yhteydenottojen jälkeen myös muutama seuramme rivijäsen lupautui kertomaan joulumuistojaan. Pyydettyjä juttuja ro-pisi sähköpostiimme kiittävästi täyttämään ohuen, 28-sivuisen lehden. Ilman näitä juttuja ei olisi koskaan syntynyt lehteäkään.

Muistoja ja tunnelmia, hauskaa ja haikeaa

Nautin lukiessani eri tyylein kerrottua, monipuolista, useasta näkökulmasta joulua valottavaa aineistoa. Siinä puheenjohtaja pakesi joululehtiperinteestä sekä lapsuutensa ja perheemme joulusta, kanttorimme kirjoitti kokemuksiaan kauheimmista (mutta toki myös kauneimmista) joululauluista, varapuheenjohtaja vaipui jouluruoka-aatoksiin, pappimme mietiskeli jouluisia lapsuusmuistojaan ja työkokemuksiaan, savolainen selvitti juurta jaksain, miten myös jouluna syyvää, kättilö oli kokenut jouluyön ihmehen avustaessaan kotisynnytystä, pari isää oli sijaistanut pukkia (lähes) paljastaen ukon todellisen henkilöllisyyden, eräs perhe oli juuri jouluna saanut suru-uutisen läheisensä kuolemasta, tyttösen lahjaksi saama suklaaporsas oli pitkän säästämisen vuoksi vallan pilaantunut ... Lisäksi löysin aiheeseen sopivia, edesmenneen Laina Tossavaisen, o.s. Laukkanen, koskettavia jouluruonoja. Mika Waltarilta lainasin Joulurunon vuodelta 1928, ja Maija Katri Mäkinen (häinkin o.s. Laukkanen) lähetti ystävyttä korostavan oman joulurunonsa. Kielipoliisimme, fil. lis. Kari Laukkanen, kävi vielä läpi kirjoitusten oikeakielisyyden kaudista suomen kieltämme vaalien.

Tontut, tähdet ja taikinat esille

Sitten tuli lehdentekijän tuttu pulma: mistä saataisiin kuvat lehteen? Sitä varten kaivoin esille enkelit, tontut, kynttilät, tähdet, joululiiinat, valoketjut ja muun joulurekvisiitan. Kipsinen Jeesus-lapsi vanhempineen pääsi ulos pehmopaperikääreestään, sillä pitihän Pyhä perhe saada kuvaan.

Lavastin joulua kotiimme, ja laitoin kameran työhön. Tietokoneen uumenista pengoin kesämatkaltamme Mikkelin Kenkäveron myymälän mainion tonttuarmeijan kuvia. Puheenjohtajan palstaansa varten Aimo kurkotti vaatekaapin ylähyllältä pukin piippalakin päähänsä, valkoisen neulepaidan yleen ja vielä lukulasit nenälleen.

Pakastimesta löytyi onneksi edellisestä joulusta sinne unohtunut, varoiksi hankittu piparitaikina, ja lisäksi ostin voitaikinaa. Näin sain kaulittua, leivottua ja kuvattua sekä piparit että tortut jouluntuoksuisessa, mutta kieltämättä hyvin vaukussa keittiössä. Oli kyllä joutsakin hupaisaa nauttia joululeivonnaisia heinäkuussa.

Pyhä perhe joulun perimmäisen sanoman äärellä.

Taittoa tekemässä

29.7.2008 matkasimme poikamme Samulin luo Rajamäelle, hänellä kun oli taitto-ohjelma. Aimo oli lapsenhoitajana, ja minä Samulin kanssa istuin koneella taittopuuhissa. Siinä sitten muutaman tunnin verran vieritimme tekstiä varoen leski- ja orporivejä, miettimme fontteja ja äläysten paikkoja, valitsimme, rajasimme ja sävyitimme kuvia ja häivytimme niiden reunoja, asettelimme tekstisivujen taustakuviksi milloin piparitaikinaa, milloin nuottikirjaa. Näin lehti sai jouluisen ulkoasunsa.

10.8.2008 pidetyssä kokouksessa Savonlinnassa kerroin sukunestolle, että joululehti on valmis painettavaksi. Postitimme lehden juuri ennen itsenäisyyspäivää.

Toivottavasti lehti aikanaan välitti sukuseuramme jäsenille perheineen tarinoin ja kuvin joulun monia eri tunnelmia ja sen ajatonta sanomaa Laukkasten itse kertomana.

Näiden sukuseuratyön muistojeni myötä toivotan kaikille Laukkaset-lehden lukijoille rauhallista ja onnellista joulua ja menestystä uudeksi vuodeksi!

Margit Laukkanen
Kuvat: Margit Laukkanen

Joulunajan kertomus

Koulut alkoivat joka vuosi syksyllä ja loka – marraskuussa oli viimeistään kauhea tohina, tietysti joulujuhlaa varten. Mitä esitetään ja kuka esittää mitään. Joku tietysti on näytelmässä ja sitten toiset laulavat joululauluja. Ja voi sitä harmia ja mielipahaa sillä, joka ei pääse kuuroon tai näytelmään. Ja sitten joulukuussa tuotiin se valtava joulukuusi juhlasaliin ja koristeltiin kauniisti.

Sitä ennen olivat vanhemmat jo kotona varoitelleet, että nyt pitää olla kilttinä. Tonttu kävi jo ikkunan takana ja seurasi kuka on kiltti. Kiltit lapset saavat lahjoja, tuhmat eivät.

Tuli joulujuhlan aika, ja minä olin näytelmässä, mutta vain lattialla istumassa Joulumuorina ja pyörittelin kauhaa isossa padassa, jossa puuroa. Se ei ollut mieleiseni osa, olisin halunnut olla Tonttu ja laulaa, mutta pääsin kuitenkin näytelmään.

Kaikki saivat opettajalta todistuksen. Kenen todistus oli parempi, kenen vähän huonompi. Sillä ei ollut väliä, alkoihan joululoma ja joulupukki olivat tulossa.

No, alkakaahan laulaa, jotta pukki tulee ja tuo jokaiselle lahjan. "Joulupukki, Joulupukki valkoparta vanha Ukki, eikös taakka paina selkää, käypä tänne emme pelkää..." Ja tulihan se joulupukki iso säkki olkapäällä ja kysyi onko täällä kilttejä lapsia? Ja vastaus oli että on! Jokaiselle oppilaalle oli aina pieni paketti, jossa oli omena ja jotain pientä karkkia. Mutta kaikki saivat samanlaisen paketin. Se oli sitä aikaa kun minä kävin ensimmäisiä luokkia.

Sitten mentiin kotiin. Jouluaattona joku sanoi, että pukki tulee. Iso säkki joululahjoja oli jätetty oven taakse, mutta kotona meillä ei joulupukki käynyt sisällä asti, vaan oli isojen kenkien jäljet lumessa. Kun me kyseltiin, että miksi Pukki ei tule sisälle. niin vastaus oli, että Joulupukilla on vielä monta paikkaa käymättä ja kiire.

Koskaan en nähnyt muita kun koulussa olevan joulupukin.

Kirjoitus ja kuva:
Jaana Väisänen

Jouluhuiputuksia ja -salaisuuksia

Äitini Vieno oli erittäin hyvä jouluhuiputtaja. Joskus 1960-luvun alkupuolella hän ompeli kotona kolmea kaunista yöpukua. Äiti pyysi kokeilemaan niitä, jotta hän saisi selville, kävisivätkö ne meille. Sopivathan ne! Pettymys oli kuitenkin suuri, kun äiti ilmoitti yöpukujen menevän Marttojen joulumyyjäisiin. Tietysti me tytöt uskoimme tuon. Iloksemme ja yllätykseksemme jouluaattona paketeista löytyivät nuo somat yöpuvut meille sisaruksille.

Anu-sisareni puolestaan tonttuilla menestyksekkäästi Helsingin kantakaupungissa. Hän soitti tuttavaperheille ja pyysi lähettämään lapset kerrostalon ikkunaan. Tonttu siellä hiippaili punaisissa vaatteissa ja lyhty kädessään sekä vilkutteli lapsille. Usko oikeaan tonttuun vahvistui entisestään. Kerran Kaitaniemen mummolassa sukupikkujoulun aikana samainen tonttu oli hukannut rannan puupinon päälle lakkinsa. Lapset olivat täysin vakuuttuneita tontun olemassaolosta ja ihana joulusatu saattoi jatkua.

Opettaessani Joroisten Maaveden koululla alaluokkaa 1980-luvulla onnistuini perusteellisesti huiputtamaan oppilaita.

Luokka koristeltiin aina joulukuun alussa pikkujoulukuusella ja jouluvaloilla. Luokan luku-nurkassa oli opettajalla punainen nojatuoli ja oppilaille pienet jakkarat kehässä. Kokoonnuimme aamunavaukseen kynttilöiden va-

loon kuusen luo. Pyysin oppilaita olemaan oikein hiljaa ja katsomaan kuusen alle. Siellä nukkui soma pieni tonttu. Yhdessä mietimme, saisimmekohan sen hereille. Yrityksen tueksi pyysin oppilaita sulkemaan silmänsä ja toimimaan tontun virkoamista. Salamana vaihdoin tuolini uumeniin varaamani samanlaisen seisovan tontun nukkuvan tilalle. Ihmetys oli alaluokassa käsin kosketeltava. Miten oli mahdollista, että tonttu virkosi?

Olen vakuuttanut nyt jo 30-vuotiaalle Antti-pojalle kotoa löytyneiden lahjalelujen olleen ystäviperheen Sampolle tarkoitettuja. Aika monta vuotta selitys meni ihan täydestä. Aion surutta jatkaa samaa perinnettä pojanpoikani Jussin ja mahdollisesti muiden tulevien lastenlasten kanssa.

Ruokin ihan tietoisesti lapsien uskoa joulupukkiin. Perustelen erilaisten joulupukkien olemassaolon vaikka kloonauksella ja hämäyksellä, joka on osa suurta joulun taikaa. Lasten kirkaat silmät, jännitys ja innokas odottaminen kyllä palkitsevat kaiken vaivan näön.

Mikä onkaan parempaa mielikuvituksen ruokkimista kuin tarinat jokaiselle tutusta joulupukista ja tontuista. Kaikki se on osa ihanaa joulusalaisuutta.

Ansa Haapalainen

Joulunalle

Äitini ompeli paljon kotona. Hän ompeli meillem lapsille vaatteet ja teki myös kypäränalulakkeja eräälle, joka pyysi ompelemaan niitä. Äidillä oli myös teollisuuskone, jolla hän teki paljon töitä..

Jo syksyllä, ennen joulukuuta, ompelukone surisi aina kun siihen oli muilta töiltä aikaa. Ja jälkeä syntyi. Jokaiselle lapselle jotain pientä ja vähän suurempaakin, siinä sivussa myös mammalle ja isälle

Tuli joulun aika. Joulukuusi oli tuotu sisälle ja koristeltu. Lapset tietysti odottivat joulupukia, vaikka olivatkin sen verran isoja, etteivät siihen uskoneet, vai uskoivatko? Jouluruoka syötiin tavan mukaan, silloinhan kaikki olivat ruokapöydässä ja isä leikkaamassa kinkkua. Sen jälkeen kaikki alkoivatkin jo odottaa pukin tulemistä.

”Joku kolahti, olikohan se nyt Joulupukki ” sanoi isä yhtäkkiä. Vaikken mitään kolinaa ollut kuullut, isä meni ulos rappusille

katsomaan onko pukki tuonut lahjasakin ja olihan se siellä. Ilta jatkui lahjoja jakaen ja sen jälkeen tietysti avaten.

Kuka sai mitään hienouksia? Silloin ne ovat tuntuneet hienoilta, sai melkein mitä vain. Kun lahjat oli avattu viimeistä myöden, Äiti sanoi minulle: ” Menepä katsomaan mitä on tuolla makuuhuoneen nurkassa lakanan alla”. Minä menin ja löysin Nallen joka on noin metrin korkuinen ja valkoinen ja jolla on ruskeat tassunpäät ja nenä ja nappisilmät. Oi että se oli upea silloin ja nyt.

Kaarlo istuu sänkymme päällä ja vartioi kotiamme. Ihmettelin silloin miten äiti oli minulta salaa saanut tehtyä sen nallen..

ja miten niin ison nallen ompeleminen on onnistunut. Ja ihmettelen vieläkin, mutta äitihän on taitava ompelija.

Kirjoitus ja kuva

Jaana Väisänen

JOULUPUKKI

*Tuolta kaukaa Lapinmaasta,
tuolta kylmästä Pohjolasta,
pukki tänne tallustaa.*

*Kontti täynnä tavaroita,
nukkee, kelkkaa pullollansa
poro vetää pulkassansa.*

*Pitkä ompi matka tänne
etelähän Suomenmaan,
Matka sujuu sukkelasti,
poro vetää innokkaasti.*

*Oven avaa- astuu sisään –
"kiltit lapset?"- kyselee.
Lahjat antaa, tytöt niiaa,
pojat nyökkäilevät.*

*Jatkaa matkaa –
moness' taloss'
pitää käydä pukin-
että lahjat saisi kukin.*

*Reino Laukkanen (11v)
Savonranta 1954*

Tämä runo osallistui 5.luokan runokilpailuun voitokkaasti.

Kinttaan Laukkasten sukukokous

Saara ja Alekski Laukkasen jälkipolvi puolisoineen ja lapsineen kokoontuivat 28.6.2014 Orimattilassa Eila ja Leo Laakon kotona. Läsnä oli reilut 20 henkeä.

Päätettiin pitää seuraava Kinttaan Laukkasten sukutapaaminen kahden vuoden kuluttua, koska ensi vuonna on Laukkasten sukuseuran kokous Järvenpäässä.

Kokouksen esityslista oli avoin, vapaata keskustelua, vapaasti valituista aiheista. Ohjelmassa oli tietokilpailua, mölkyn - ja tikanteittoa, sekä ruokailu ja muita virvokkeita.

Leo Laakko

Kuvassa vain osa osallistujista, koska osa oli jo kiirehtinyt koteihinsa ennen kuvan ottoa.

Teksti ja kuva Leo Laakko

Laukkasia Suomen suvessa- kokousvieraana Kerimäellä ja Enossa

Saimme iloksemme kutsun saapua vieraksi sekä Kerimäen että Enon Laukkasten viimekesäiseen kokoukseen. Kummankin kokouksen ansiosta nautimme kaikkiaan kuusi päivää kotimaan matkailun tarjonnasta kaukana lounaiselta kotiseudultamme. Ajelimme tuttuja ja uusiakin reittejä Suomen suvea ihaillen. Poikkesimme matkamme varrella toreilla ja turuilla, kesäteattereissa ja risteilyllä, kahvituvissa ja mökkikylissä.

Oman Pielaveden sukuhaaramme ja valtakunnallisten kokousten järjestelyihin aikoinaan osallistuneina tiedämme, että hyvä kokous tai juhla syntyy hyvin suunnitellen ja talkoissa ahkeroiden työtunteja liikaa laskematta. Molemmat tämän kesän kokoukset onnistuivat hienosti, josta järjestäjille lämmin kiitos!

Kerimäkeläiset Rantakatin ravintolassa

Kerimäkeläiset ehtivät kokoontua ensin, juuri alkukesän koleuden vaihtuessa miellyttävään kesälämpöön. Kokouspaikkana oli Maatila-matkailu Mannilan Rantakatti-ravintola Vaa-hersalossa, Punkaharjun upeissa maisemis-sa.

Sukuun kuuluvan papin pitämän alkuhartauden ja suvivirren jälkeen nautimme Rantakatin keittiön valmistamaa lounasta, mm. salaatteja, kermassa haudutettuja muikkuja ja palapaistia. Seremoniamestarina toiminut Päiviö-kanttori oli googlannut reseptin Punka-

harjun leivoksesta. Tämä puolukkainen, kuusenkerkillä koristeltu, muhkea kakkunen oli leivottu talon keittiössä, ja se tarjottiin kahvin kera jälkiruuksi.

Esittelykierroksella selvisi, kuka kukin kokouksen osallistujista oikein on. Pekka Kuopiosta oli laatinut laajan esitelmän, jossa hän tarkasteli Kerimäen Laukkasten vaiheita koko maamme ja varsinkin rajaseudun melskeistä, historiallista taustaa vasten. Se oli mielenkiintoista kuultavaa. Esitelmän tukena toimi Pekan laatima, ammoisista esi-isistä alkava Kerimäen seudun Laukkasten komea suku-kaavio, josta moni kävi etsimässä juuriaan.

Välillä juotiin taukokahvit. Pari mukana ollutta sukututkimusharrastajaa esitteli työtään ja tietolöytöjään. Sukuseuran kunniapuheenjohtaja Aimo kertoi tekemästään sukututkimustyöstä, ja nykyinen puheenjohtaja Risto toi sukuseuran tervehdyksen juhlaväelle. Kuulimme vielä niin muodikkaan DNA-tutkimustuloksen vahvistavan, että idästä päin me suomalaiset olemme tänne kotomaahamme saapuneet.

Päiviö säesti virkistykseksemme yhteislaulua. Jo kokouksen alussa ”joka kynsi kylmeni”, ja laulaja Keijo kajautti yksinlauluna tunteikkaan Suviserenadin.

Kerimäen Laukkasten ensimmäinen sukuhaarakohtainen tapaaminen saanee toiminnalleen potkua ja jatkoa sikäläisten serkusten nyt löydettyä toinen toisensa.

Enolaiset Pietarin pihalla

Enon Laukkasten sukuseura piti tämän kesän kokouksensa paahtohelteenä Eino Leinon päivänä Enon Kuusijärvellä Pirjo ja Martti Laukkasen kotona, jonne myös perheen tytär Mari – kyllä, juuri sama ampumahiihtäjä, jonka menestystä viime talven Sotshin olympialaisissa jännitimme – oli ehtinyt piipah-taa Itävallasta. Mukana oli mm. Laukkasten ikäpresidentti, Enon seuran ensimmäinen ja samalla valtakunnallisen seuran ensimmäinen puheenjohtaja Lauri.

Kokousta varten isäntäväki oli pystyttänyt juhlateltan ja nostanut pöytäryhmiä kauniisti hoidetulle pihalleen kukkaistutusten lomaan. Kokousvieraita saapui paikalle kuutisenkymmentä. Puhe porisi kuin se sukulaisten tavatessa tekee, sillä Enon Laukkasethan ovat kaikki yhden kantaparin jälkeläisiä.

Pietarin pihan kukkaloiston keskellä villiyrteistä voimaa ja virkeyttä ammentava Enon Riitta-sihteerä.

Kokouksen aluksi Martti-isäntä kertoi tarinan, jonka mukaan hän on nimennyt tämän nykyisen Laukkas-tilansa Pietariksi. Muinoin paikalla oli ollut useita taloja lähekkäin, ja lasta kastamaan tulleella papilla oli ollut vaikeuksia löytää sitä oikeaa taloa. Lopulta hän oli todennut, että täällähän on väkeä kuin Pietarin kaupungissa.

Isäntä ilmoitti talon tarjoavan päivän antimet. Kokouksen osallistujien maksamat ruokaerot hän lahjoitti seuran kassaan sihteerille hankittavan läppäriin pesämunaksi.

Emännät olivat valmistaneet lounaaksi runsaat salaattit ja lisukkeet, kotitekoiset karjalanpiirakat munavoin kera, lohikeiton ja raparperi-mansikkakiisselin. Kelpasi siinä kokousväen herkutella pihateltan varjossa, sisällä tai auringon alla.

Laukkasten sukun evästo 2012-2015

Ruokailtuamme aloitimme varsinaisen kokouksen laulaen yhdessä "On kesän kirkas huomen" ja pitämällä hiljaisen hetken poissuokuneitten muistoksi. Seija lausui Eino Leinin kesäisiä säkeitä. Kokouksen virallisen osuuden kaikkine asiaankuuluvine pykälineen veti Enon Laukkasten puheenjohtaja Matti Haapalahdesta, ja sihteerinä toimi Riitta. Kolmelle ansioituneelle jäsenelle ojennettiin kiitokseksi Enon Laukkasten oma pöytäviiri.

Kohtaan "Muut asiat" sopi vielä Seijan esitelmä sokerin terveysvaaroista ja sihteerin Riitan villiyrttiesittely. Meille selvisi, miten monista, tutuista pientareitten ja niittyjen kasveista saadaan sellaisenaan, kuivaamalla, hiostamalla tai jopa hapattamalla aromikasta, herkullista apetta ja lisuketta ruokapöytänsä. Valtakunnal-

Lauri Laukkanen ja hänen veljentyttärensä Seija, pitkään toiminut voimakaksikko Enon seurassa ja myös valtakunnallisessa sukuseurassa.

lisen seuran puheenjohtaja Risto ja kunnia-puheenjohtaja Aimo tervehtivät kokousväkeä kiitellen. Kahvittelun aikana – selvittyämme täytekekusta ja muista pöydän herkuista Seijan sokerivaroitusta uhmaten – moni meistä piipahti ihmettelemässä Marin palkintohuonetta, jonka seiniä koristivat lukemattomat pystit, pokaalit ja mitalit.

Enolaiset kokoontuvat taas vuoden kuluttua. Tarkempi, helteinen päiväkin taidettiin jo sopia.

Tyytyväiset mukanaolijat Margit ja Aimo Laukkanen

Kuvat: Margit Laukkanen

Ampumahiihtäjä Mari Laukkanen palkintohuoneessa. Kuvaan mahtui vain 1/4 pokaaleista. Kuvitelkaapa tähän vielä lisäksi kolme samanlaista seinää.

Risto Laukkanen

puheenjohtaja
Lehtokatu 14, 40630 Jyväskylä
risto.laukkanen@elisanet.fi
0400 647 637

[Kesälahden sukuhaara](#)

Ansa Haapalainen

varapuheenjohtaja
Niittypolku 3 A 6 79600 Joroinen
ansa.haapalainen@gmail.com
050 3270 601

[Juvan sukuhaara](#)

Oskari Laukkanen

rahastonhoitaja
Neularanta 4, 70780 Kuopio
oskari.laukkanen@rtrky.fi
0400 271 353

[Pielaveden sukuhaara](#)

Päiviö Turtiainen

sihteerin
Tyynelänkatu 8, 44200 Suolahti
paivioturtiainen@gmail.com
0400 857 005

[Kerimäen sukuhaara](#)

Anne-Marita Laukkanen

Kuusihankatu 1 B 28, 45150 Kouvola
annemaritalaukkanen@gmail.com
040 7247 418

[Keiteleen sukuhaara](#)

Jarmo Laukkanen

Sajatie 513, 12630 Sajaniemi
jarmo.laukkanen@pp.inet.fi
0400 480 225

[Räisälän sukuhaara](#)

Pekka Laukkanen

Lehtoniementie 97 A 43, 70840 Kuopio
pekka.laukkanen@yahoo.fi
050 544 8400

[Kerimäen sukuhaara](#)

Pia Laukkanen

Lehtokatu 14, 40630 Jyväskylä
mariapia.laukkanen@gmail.com
014 690 611

[Kesälahden sukuhaara](#)

Rauni Laukkanen

Kainuunkatu 7 B 11, 87100 Kajaani
RL.Rauni@gmail.com
040 7273 250

[Kontokin sukuhaara](#)

Ritva Laukkanen

Vanamonkuja 2 B, 50120 Mikkeli
ritva.m.laukkanen@elisanet.fi
0400 510 241

[Juvan sukuhaara](#)

Veikko Laukkanen

Vanamonkuja 2 B, 50120 Mikkeli
veikko.laukkanen@elisanet.fi
0400 657 140

[Juvan sukuhaara](#)

Taina Saarenpää

Näätäkuja 3 B 11, 01480 Vantaa
taina.saarenpaa@netti.fi
040 580 8655

[Kiteen sukuhaara](#)

Jaana Väisänen

Saraheinäntie 3 A 1, 72400 Pielavesi
jaana-annikki@hotmail.fi
040 7565 221

[Räisälän sukuhaara](#)

Itella Green

***Hyvää Joulua ja
Onnekasta Uutta Vuotta!***